

Redaktör: Kerstin Johansson
E-post: andungebladet@andunge.se
Telefon: 0708-13 43 10

Årsavgiften betalas till
Plusgiro 620096-8
Båtagare 250 kronor
Övriga 150 kronor

Det brukar mest vara västkusten som märks i Andungebladet, Andungekalendern och Andungebloggen. Inte konstigt, de flesta andungarna har sin hemmahamn på västkusten. Men låt oss inspireras även av segling i mindre salta vatten och kring grönnare öar. Kom med egna förslag till text eller önskemål och mejla gärna foton till andungebladet@andunge.se. Inte minst angeläget är det att få fina foton till nästa års kalender.

Johan Torstensson, vars SWE 79 finns på årets kalenders grönaste sida, har beskrivit lite av sina vedermödor med att vårda och förbättra en träandunge. I en kommande artikel påminner han oss om att andungen även lämpar sig för veckolånga seglingar med övernattnings ombord.

Med önskan om gott vårutrustningsväder och en fin start på seglingssäsongen!

Kerstin Johansson, SWE 127 Cirrus

Årsmöte 10 april

Andungeklubbens årsmöte äger, som tidigare meddelats i kallelse, rum den 10 april kl. 18.30 i Önnereds Båtlags Klubbstuga, Önnereds Hamnväg 20, Västra Frölunda.

Utöver årsmötesförhandlingarna kommer Claes-Henrik Möse, SWE 18, att visa film från kappseglingar. Det är välkommet om några av er vill visa bilder eller film från t.ex. båtrenoovering eller "långfärdssegling" – ta i så fall med detta på ett usb-minne.

Andungeshopen

För alla som vill passa på att vårhandla i Andungeshopen hälsar ansvarige Martin Kössler att det i lager fortfarande finns navy och vita pikétröjor för både herr och dam i alla storlekar, kepsar, mössor, vimplar, pins, kalendrar och den vackra, men inte helt uppdaterade, andungeplanschen. Foton på produkter med priser finns på hemsidan under fliken "prylar".

Vid beställning senast 5 april kan man få varorna levererade på årsmötet den 10 april. För att slippa fraktavgiften mejla din beställning till webshop@andunge.se och betala till Andungeklubbens Plusgiro 62 00 96-8. Ange vad betalningen gäller, köparens namn och att leverans skall ske vid årsmötet.

Medlemmar

SAK har fått två nya medlemmar hittills i år:

Joakim Weyde, Linköping, ny ägare till SWE 17, hemmahamn L:a Lönsholmen, Vikbolandet, och

Carl Strömbeck, Stockholm som seglar SWE 176 tillsammans med sin far och var rorsman då de vann Andunge-VM 2017.

Minnesord över Robert Berg

Det är med stor sorg vi har fått besked om att Robert Berg inte finns med oss längre. Han var en gemytlig och positiv människa, alltid lika roligt att träffas vid våra andungemöten. Här är en liten historia om vårt första möte.

Vi som nyblivna andungeägare 2010 ville naturligtvis deltaga i vårt första Andunge VM, som detta år hölls i Ellös. Vi hade båten i Killingholmen och tänkte köra upp den på trailer. Ute på Killingholmens varv fick vi hjälp med upptagningen av en trevlig kille, Patrik Berg. Då vi frågade vad det kostade fick vi till svar: Om ni slår nr 31, så bjuder jag på detta och även sjösättningen senare. Det är nämligen min bror. Väl uppe i Ellös fick vi snabbt båten i sjön och paddlade till bryggan där andungarna låg. Genast fick vi hjälp med förtöjning och även resning av masten av en hjälpsam andungeägare. När allt var klart frågade vi försynt vilket nummer han har på sin båt. Nr 31. Vilket sammanträffande och vi hade genast mycket gemensamt, gamla Billdalsbor som de var. Det Roberts bror hade sagt avslöjade vi inte direkt.

Vi kämpade båda två tappert i den starka vinden, kanske mest vi, för vi hade ju en deal att ta hänsyn till. Det hela slutade dock med en delad 10:e plats för oss och nr 31. Väl hemma tror jag vi fick reducerat pris på sjösättningen. Robert var en verklig duktig seglare, inte bara andunge utan även stjärnbåt och andra båtar. Han hade alltid någon rolig historia att berätta. Det känns väldigt tråkigt att han är borta och vi saknar honom mycket.

Christina Johansson och Nisse Smitt SWE 56

SAK 60 år

Svensk Andungeklubb 60-årsjubilerar i år. På något sätt skall det firas i höst vilket vi skall prata om på årsmötet. Kom gärna med förslag!

Alla medlemmar kan bidra genom uppdatering av andungeregistret på hemsidan med uppgifter om tidigare ägare, renoveringar m.m. samt foton. Se överst till vänster på <https://andunge.wixsite.com/andunge/registrerade-andungar>

Kappsegla i Norge i sommar

Norsk Andungeklubb ser gärna svenska andungar på kappseglingar i Norge och tipsar om följande:

Klassisk havneregatta seglas i Tønsberg den 11 augusti, se <https://www.sailracesystem.no/regatta?regatta=2951>

Norska mästerskapen, NM, går i Horten den 8-9 september. <https://www.manage2sail.com/en-US/event/5e970f67-c3df-451c-8e49-a7ebc963fab0#!/>

SWE 79 får nytt liv på ostkusten

För tio år sedan läste jag i Båtnytt 2008/5 en artikel om Lotta och Lars Gelins Andunge. Det var en så trevlig beskrivning på en dagseglare som jag aldrig hade hört talas om att jag sparade artikeln.

Sex år senare, i augusti 2014, såg jag på Blocket att det fanns flera andungar till salu och kom att tänka på artikeln. Jag slog till och köpte SWE 79 av Thomas Holmqvist i Hovås utanför Göteborg. Tack vare lån av Lars Gelins trailer kunde jag köra hem min nyförvärvade andunge till Vaxholm. På somrarna har hon sin bojplats vid en ö strax norr därom.

Min andunge är byggd på Skåléns varv 1968 och fyller nu 50 år. Trots att andungen är en relativt liten båt så kräver hon en massa underhåll för att hålla sig i god kondition. Och en av anledningarna till att jag valde denna typ av seglare är det mysiga arbetet med trä. De första två åren efter köpet la jag ner 100 timmar varje vår på renovering och underhåll. Dels för att få henne tät, dels för att det var dags för renskrapning av botten under vattenlinjen.

Viktigt att ge andungen ett bra klimatskydd när hon står på land

På hösten måste andungen tas upp tidigt så att mahognyn hinner torka före frosten. Mahogny är ett lätt och lite porigt träslag som tar upp mer fukt än andra träslag och därför kan frysa sönder om det vill sig illa.

Sedan måste båten täckas så att hon kan torka upp och sedan hålla sig torr hela vintern och våren. Det är lätt att det börjar mögla i båten om det är för fuktigt under täckningen så det måste vara en väl luftad täckning. Och det får inte bildas kondens som droppar och stannar kvar under täckningen.

Man måste bygga ett litet båthus runt båten med lutande tak, endera pulpet eller sadeltak. Har man tillgång till kallgarage eller kallhall underlättar det en hel del. Varmhall är inte att rekommendera då skrovet kommer att torka så att borden spricker upp. Det hela är en balans att skrovet ska torka upp men inte för mycket så båten blir otät efter sjösättning.

Jag tar upp min båt på ett varv på Resarö utanför Vaxholm där vi är 5-6 träbåtsseglare och där har jag fått lära mig mycket. De är mycket hjälpsamma och kommer med råd då och då.

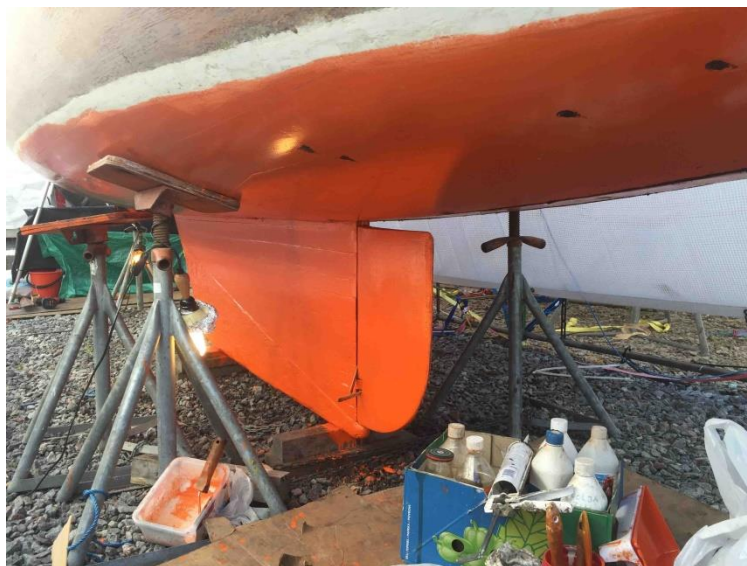
Jag bygger en stomme med 4 fasta ”takstolar” med ben mot mark. De utgör stomme för det pulpettak som jag bygger med glest lagda bräder och, ovanpå dem, en kraftig presenning typ

lastbilspress. Gavlarna klär jag med billig vit presenning som släpper in ljus. Presenningen ska inte gå ända ner till marken utan det bör vara minst en halv meter öppet för ventilation. Och så säger proffsen att man ska spänna en presenning under taket som kan ta upp kondensdropp och leda det åt sidan.

Det är bekvämt att kunna gå runt båten vid vårutrustningen och slipa och lacka vindskyddat i sitt lilla hus.

Åtgärder som jag har utfört på min andunge

Hela skrovet har renskrapats under vattenlinjen. Det var ett mycket slitigt och smutsigt arbete med gammal bottenfärg som är giftig att inandas, så det krävdes heltäckande klädsel och munskydd. Jag la en presenning på marken under båten så att jag kunde samla upp giftfärgen som lämnades till en miljöstation. Varmluftspistol och vassa båtskrapor krävdes för att få bort färgen. Man bör börja redan på hösten så att man kan stryka och mätta den bara träytan med en blandning av lika delar rå linolja av bästa kvalitet och balsamterpentin som får torka in till tidig vår. Då är det dags att göra flera strykningar med äkta blymönja. Den första strykningen späds med balsamterpentin så att blandningen blir blaskig och rinnig. Den skall tränga djupt in i träet, få torka en vecka och sedan strykas en andra gång med en mer utspädd olja för att åter torka en vecka och sedan strykas en tredje gång.

När blymönjan var helt torr strök jag Internationals Primocon som primer innan det var dags att måla med bottenfärg. Vattenlinjen tejpades noggrant och målades med vit lackfärg.

Järnkölen stålblästrades för att få bort all gammal färg. Det finns olika rondeller som kan användas med bormaskin eller vinkelkap. Järnkölen målades likt undervattensroppen. Råseglarhuset på Skeppsholmen i Stockholm säljer riktig blymönja men enbart till yrkesmän så man måste kunna visa ett F-skattebevis.

Invändigt strök jag borden med en blandning av lika delar rå linolja och balsamterpentin. Så även borden under durkarna och undersidan av däckets som byggt av mahognyplywood på fururibb.

Däckets ovansida målade jag med Internationals däckfärg som har halkstopp. De fina friborden slipades med papper av olika grovlek och lackades med Epifanes blank klarlack som har ett bra UV-skydd. Det är bara mästarna som kan få till en perfekt lack utan rinningar. Rolla ut lacken i små ytor och eftersläta snabbt med skumgummimoddlare.

Jag har bytt roderbeslag längst ner vid kölen till ett i rostfritt stål eftersom det gamla glappade. En lask i mahogny har hyvlats efter bordets form på insidan där fingerskarven spretat och sedan limmats med West System Epoxi. Det blev bra utan skruv och borrhål.

Lycka till med vårutrustningen!

Johan Torstensson, SWE 79

Så till slut kommer lösningen på Andungekryssset nr 6. Vill ni få nya korsord, låt mig redaktören eller konstruktören tillika SAK-kassören Claes Holmén få veta det!

K	E	R	S	T	I	N
L	J	U	V	A		A
U		B	A	N	K	
R	E	A	L	T	I	D
I	B	N		E	S	T
G	O	K	A	R	T	
T	N		L		L	S
	I	N	K	R	Å	M
S	T	I	A		S	Å